

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань

правової політики

04 листопада 2020 року

(в режимі відеоконференції)

Веде засіданні голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз 15 година 1 хвилина, 4 листопада. Шановні колеги! У відповідь на мою пропозицію провести сьогодні комітет в режимі відеоконференції надійшло 12 згод.

Ще Сергій Володимирович Власенко доєднується.

У нас зараз 17 присутніх членів комітету, давайте ми проведемо таку традиційну перекличку.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній. Є.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Як каже один мій знайомий: "Тута".

ГОЛОВУЮЧИЙ. "Тута", отлично.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Дирдін. Максим, на жаль, він також у нас з COVID.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – присутній.

Народний депутат Макаров. Олега Анатолійовича ми десь бачили. Десь він був. Добре.

Народний депутат Маслов. Поки не бачу.

Народний депутат Німченко Василь Іванович. Підключається звук у нього. Ми повернемося тоді.

Народний депутат Новіков.

Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Пузанов. Поки не бачу.

Народний депутат Соболев Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. На місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Народний депутат Совгиря – є, бачу.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, бачу.

Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс. Десь був.

Народний депутат Шпенюв. Шпенюва – не бачу.

Максим Дирдін з'явився.

ДИРДІН М.Є. Є. Доброго дня всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня.

Ще раз, Макаров Олег Анатолійович, ви є? Не бачу.

Маслов – не бачу. Німченко Василь Іванович, о, бачимо, ви є. Присутній, Василь Іванович? Ви нас чуєте? Ми вас бачимо. Є, Василь Іванович.

І, Новікова, не бачу. Пузанова. І Фріс.

ФРІС І.П. Присутній, але зв'язок поганий буду пробувати переключитися зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас Маслов під'єднується з двох якихось пристроїв, зараз побачимо, давайте вже доведемо цю процедуру.

Михайло Миколайович, ви є?

НОВІКОВ М.М. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отлично. Новіков – є.

І, Денис Маслов, чує нас. Ігор Фріс – є. Денис Маслов. Поки що не бачу. Він з двох пристроїв заходить, зараз побачимо.

ВЛАСЕНКО С.В. Стрельба по-македонски – с двох рук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що робити, двома руками. Олег Анатолійович, є?

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, я його бачив хвилин п'ять тому, він ще там був десь в переходах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді він підключиться пізніше.

Тоді у нас: раз, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять, одинадцять, дванадцять, тринадцять, чотирнадцять, п'ятнадцять, шістнадцять, сімнадцять, вісімнадцять. 18 – народних депутатів на місці, тобто кворум є можемо розпочинати. Оголошую засідання комітету відкритим.

Ми розсилали вам порядок денний, проект порядку денного є. Є пропозиція його прийняти за основу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є питання, будь ласка, Сергій Олексійович Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Друзі, на ваш розсуд, у мене є така пропозиція, щоб питання, пов'язане з законопроектами: 3711, 3711-1, 3711-2, поставити першим питанням. Чому? Я вважаю це найважливіше питання серед всіх, які у нас сьогодні на засіданні. І більший час ми проведемо щодо цих питань. І поки ми в такому кворумі нормальному, я би пропонував розпочати саме з нього.

Дякую. Змінити черговість питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми спочатку за основу, а потім питання черговості вирішимо. Давайте за основу проголосуємо, а потім вирішимо ці питання, є також інші пропозиції щодо перенесення якихось інших питань, мені вже говорили. Давайте проголосуємо за основу.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін Максим.

Включить мікрофон, щоб у нас в стенограмі також було.

ДИРДІН М. Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров. Поки немає.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Німченко Василь Іванович.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Пузанов. Немає.

Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І, Шпенова у нас немає.

Тобто у нас знову 18 – за. Проти – 0. Утримались – 0. Рішення прийнято.
Порядок денний прийнятий за основу.

Які є пропозиції? Першу пропозицію ми почули від народного депутата Демченко, щоб переставити 3711 першим питання поставити. Ще є якісь пропозиції? Народний депутат Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую пане голово. Я би просив підняти трошки вище, поставити другим законопроект 2063. Ми його вже розглядали, я хочу нагадати, в другому читанні, але це просто реакція на зауваження Юридичного управління, не більше того.

Я думаю, що це буде коротко, просто я не переконаний, що я можу бути присутнім до кінця засідання, просив би колег підтримати і поставити його другим після 4048.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Тоді є така пропозиція: першим поставити 3711. І другим, передвинути тоді 2063. Ніхто не проти? Не проти.

Тоді голосуємо про порядок денний в цілому з врахуванням пропозицій наступних, що першим питанням ми розглядаємо 3711, другим питанням – 2063, а потім по черговості інших питань. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За порядок денний голосуємо в цілому.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М. Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Дякую.

Народний депутат Фріс. Не бачу.

Шпенова немає.

Знову, 18 – за. Утрималось – 0. Рішення прийнято.

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, я – "за", якщо не бачите я – "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це хто, я перепрошую.

ФРІС І.П. Це Фріс. У мене проблеми з Інтернетом, зараз перенастроїмо мережу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді 19 – за. Фріс – за. 19 – за. Проти – 0. Утримались – 0.

Переходимо тоді до розгляду питань порядку денного. Я не буду довго тут розповідати, у нас є вже рішення комітету щодо законопроектів: 3711, 3711-1, 3711-2. Яким рекомендовано Верховній Раді прийняти за основу 3711. Після цього у нас є висновок Венеційської комісії і мною був запропонований проект нового висновку, в якому я пропоную прийняти рішення щодо того, що ми підтримуємо рекомендації Венеційської комісії, вони всі перелічені в самому висновку.

Ми вже обговорювали це питання і в п'ятницю на онлайн-зустрічі з експертами Венеційської комісії. В понеділок на нашій робочій нараді, хто хотів той приєднався до цього обговорення. Тому є пропозиція підтримати новий висновок, нам для цього треба 13 голосів.

НІМЧЕНКО В.І. Його треба роздати членам комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, все було направлено секретаріатом. І в чаті було воно ще минулого тижня, не минулого, а в понеділок.

НІМЧЕНКО В.І. У вас зустріч була позавчора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позавчора, так.

НІМЧЕНКО В.І. А ви кажете минулого тижня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, позавчора, в понеділок. Я перепрошую, тому що я також...

НІМЧЕНКО В.І. А чого ж ви кажете?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. В понеділок надіслали всім.

Тобто є така пропозиція. Ми вже обговорювали ці законопроекти неодноразово. Тому є пропозиція, якщо ви готові підтримати, будь ласка. Я би підтримав саме таке рішення, тому що це було б і проявом нашої поваги, і підтримки висновку Венеційської комісії, з висновками якої я згоден.

ДЕМЧЕНКО С.О. Є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чую, є питання від народного депутата Демченка, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Друзі, всім доброго дня ще раз. Я погоджуюсь, що ми маємо проявити повагу до Венеційської комісії і задля цього все-таки ми маємо на майбутнє зрозуміти, як у нас відбуваються деякі з процесів, в тому числі, які мають вплив на законопроекти: 3711, 3711-1, 3711-2.

Хочу розпочати з того, що у нас засідання щодо цих законопроектів було 15.07.2020 року. На відповідному засіданні, це підтверджується стенограмою засідання, присутній тут народний депутат Князевич запропонував комітету всі три законопроекти направити до Венеційської комісії для отримання

відповідних висновків, без визначення пріоритетності будь-якого з законопроектів.

На відповідну пропозицію також цитую, головуєчий озвучив, те, що: "Шановні колеги! Я розумію цю пропозицію, але ми розуміємо, що цей час, який не буде залежати ані від комітету, ані від парламенту, ані від кого. Я думаю, що ніхто не заважає, якщо навіть законопроект буде прийнятий комітетом, будь-який із законопроектів, в робочому порядку паралельно це зробити. Але, шановні колеги, я хочу ще проінформувати, що є експертний висновок експерта, якого залучала Рада Європи, яка провела аналіз співвідношення між рішеннями Конституційного Суду щодо 1008 пропозиції Венеційської комісії.

Тобто це все було на рівні узгодження, при підготовці законопроекту. Тобто цей висновок є, він є в комітеті, можемо його розповсюдити для того, щоб співставити. Я не думаю, що цей законопроект, який в принципі якимось чином порушує те, що я маю на увазі законопроект 3711, порушує те, що пропонувала Венеційська комісія, тобто не виходить за ці рамки.

Тому є пропозиція, ставлю на голосування рекомендувати відповідний законопроект".

Після чого нами було прийнято рішення щодо рекомендацій законопроекту 3711 нашим комітетом до розгляду у Верховній Раді. При цьому, я звертаю увагу, колеги, що відповідний законопроект був визначений і залишається визначений Президентом України, відповідним ініціатором даного законопроекту, як невідкладний.

Незважаючи на все це в серпні місяці стає відомо, що відповідний законопроект був направлений до Венеційської комісії. Відповідний законопроект без рішення комітету був направлений відповідно до листа керівника нашого комітету, де я цитую: "У зв'язку з цим просимо вас звернутися

до Європейської комісії "За демократію через право" з проханням надати експертний висновок на проект Закону 3711".

Про це ми дізналися, відповідно, з сайту Венеційської комісії. Тобто, ми маємо на сьогоднішній день таку конструкцію, що, на жаль, комітет не підтримав ініціативу голови Костіна, в якій він змушений був вийти за межі своїх повноважень і без рішення комітету звернутися з ініціативою до Голови Верховної Ради України для направлення відповідно...*(не чути)*

На мою думку відповідні випадки ми маємо виключити на майбутнє і не повторювати жодного ще раз. Оскільки ми з самого початку ставимо під сумнів легітимність отримання висновку з боку Венеційської комісії. Легітимність в наших саме діях – в діях Верховної Ради.

Ми пройшли по процедурі Верховна Рада направляє законопроект відповідно за рішенням Голови Верховної Ради, який приймає відповідне рішення за зверненням комітету. Звернення комітету, на жаль, не було.

Я не знаю, які будуть пропозиції з цього приводу. Я б для того, щоб легітимізувати наші дії щодо звернення до законопроекту, я вважав необхідним поставити на голосування і підтвердити відповідне звернення, яке був змушений, на жаль, всупереч Закону про комітети, зробити голова нашого комітету.

Єдине питання, яке у мене існує, чому я маю сумніви щодо позиції відповідної, про те, що депутати не були повідомлені? У мене, на жаль, ще такий сумнів, що направлений був один законопроект, незважаючи навіть на те, все-таки що ініціатива на комітеті звучала лише в одному вигляді – це направити три законопроекти.

Тому я, зважаючи на все це, вважаю треба легітимізувати дану ситуацію шляхом голосування рішення комітету, яким підтримати ініціативу голови комітету Костіна щодо звернення до Венеційської комісії.

Тим самим ми виправимо той негаразд, який склався. А на майбутнє я думаю, що ми врахуємо і відповідних випадків не відбудеться.

Я хотів би з цього почати, а потім вже по суті далі і по Венеційській комісії, і по законопроектам. Є така пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, дякую за пропозицію.

По-перше, я як голова комітету по багатьох законопроектах надсилаю листи з пропозиціями надати якусь експертну позицію, я це роблю, як голова комітету і Закон про комітети мені це не забороняє. Я, як голова комітету звернувся, Голова Верховної Ради це підтримав. Це звернення вже опрацьовано, є висновок Венеційської комісії, тому я не бачу ніякого сенсу зараз це голосувати в комітеті, питання направлення до Венеційської комісії або якогось підтвердження. Все це опрацьовано, тому я взагалі не бачу сенсу зараз піднімати це питання.

Щодо по суті чи є пропозиції якісь додаткові до висновку, який я запропонував?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я прошу поставити на голосування мою пропозицію, яку я озвучив, а потім по суті до висновку дійдемо, відповідно.

НІМЧЕНКО В.І. І можна запитання перед цим?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Скажіть, будь ласка, ви ставили питання перед Венеційською комісією, як вписуються норми законопроекту щодо наявності міжнародних експертів у вирішенні питання кадрового по судовому корпусу України? Ви ставили це питання конкретно, чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, Голова Верховної Ради просто надіслав законопроект, перекладений. І вже Венеційська комісія опрацьовувала саме в такому сенсі, як вона вважала це за потрібне.

НІМЧЕНКО В.І. Значить ви запитання ставили, взагалі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є просто звернення з проханням надати позицію Венеційської комісії щодо законопроекту. Ось і все.

Вони надали ті висновки, які вони вважали за потрібне.

НІМЧЕНКО В.І. Пан Сергій правий на цей рахунок. Комітет повинен сказати з цього приводу своє слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви хочете, щоб ми проголосували, чи мав голова комітету право направляти...

НІМЧЕНКО В.І. Ні, на сьогоднішній день вже "Боржомі" не потрібно пити – нирок вже немає. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є звернення до "венеційки" і є відповідь. Яке питання ви хочете поставити на голосування?

НІМЧЕНКО В.І. Пане голово, я вам скажу, ви візьміть історію, як працювали, як була ціла команда виїжджала, по люстрації, виїжджала до Венеційської комісії з конкретними питаннями. Коли пробували "продавати" підтримку, але цього не було. І вам скаже мій колега Руслан. Чи можна ставити питання, чи не можна ставити питання?

Ви знаєте в чому одна із основних загвоздок в цьому законопроекті – це втручання в суверенітет нашої системи управління, де судова система є складовою частиною державності. От і все. Тому це питання повинно стояти. Тим більше по люстрації комітет якраз і дав конкретно на це запитання, і ви це знаєте, пане голову. От про що йде мова.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане голову. Насамперед, оскільки мене кілька разів сьогодні згадали колеги, то я дозволю собі прореагувати на репліки. Насправді я тоді пропонував це зробити і ми тоді зразу це питання вирішили апріорі. Бо жоден раз такого не було, щоб при вирішенні таких фундаментальних речей Україна зверталась до Венеційської комісії, я якраз про це тоді і говорив.

Але, оскільки рішення тоді не було прийнято і комітет вже визначився, то я думаю, що зараз в цій ситуації, можливо, я попросив колегу Демченка не педалювати це питання. Давайте ми вважатимемо, що Голова Верховної Ради з власної ініціативи звернувся. Оскільки у нього є таке право, крім як за зверненням комітету.

Бо, якщо би це дійсно за зверненням комітету, то мало би бути рішення комітету і комітет мав право, як каже Василь Іванович, брати участь в розгляді Венеційської комісії від імені Верховної Ради, цього питання.

І, я, до речі, як голова комітету в минулому скликанні кілька разів брав участь у Венеційській комісії, коли комітет звертався. Але, оскільки, ні голова комітету не брав участь, у нього не було такого мандату, ні членів комітету, то давайте вважати, що це просто було персональне рішення Голови Верховної Ради і закриємо це питання. Це його право.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Руслан Петрович.

Давайте, щоб ми не витрачали час, Сергій Олексійович, якщо ви хочете поставити якесь питання на голосування, будь ласка, сформулюйте його для стенограми.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я погоджуюсь з тим, що сказав пан Руслан. Якщо ми вважатимемо це, як ініціативу виключно Голови Верховної Ради, немає питань, це відповідає тоді законодавству і, відповідно, проблем немає.

Я знімаю це питання, якщо ми так погоджуємося всі. Я просто хочу звернути увагу і пан Костін, і пан Стефанчук приймали участь у відповідних засіданнях "венеційки", вони обговорювали відповідний висновок – це є такі моменти. Просто ви сказали, що ніхто не приймав участь, приймали, Стефанчук і Костін.

Після обміну думками зі Стефанчуком і Костіним був затверджений відповідний висновок Венеційської комісії. Це зазначено у самому висновку.

Щодо ініціативи, що це була ініціатива Голови Верховної Ради, якщо ми так вважаємо, тоді питання знято.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я звертаюсь до вас, шановні колеги, ми Комітет правової політики, що значить Стефанчук, що значить Костін? Є

комітет, рішення комітету. Ні Стефанчук, ні Костін, ні Німченко не можуть обособлювати комітет – це по-перше.

І, по-друге, якщо ви ведете мову про те, що це було засідання Венеційської комісії, я на увазі, що це в Києві була зустріч, що там були наші представники, то це не є засідання Конституційної Комісії. І ви пам'ятаєте...

ВЛАСЕНКО С.В. Василь Іванович, відеоконференція була. Засідання "венеційки" по відеоконференції було, наскільки я розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, правильно. Все спілкування було в режимі відеоконференції.

НІМЧЕНКО В.І. Я розумію, що була відеоконференція. Я маю на увазі, що спілкувались Стефанчук і Костін, де комітет? Ми Комітет правової політики, який формує правову політику.

І питання було одне, скажіть, то ви підтримуєте, чи не підтримуєте, що це втручання в суверенітет держави, оце введення кадрової інтервенції стосовно підбору і розстановки суддів, і ВРП, до речі? От про що йде мова.

На це питання ви відповіді не знаходите. Тому що на його ніхто не ставив питання, а це, на мій погляд, саме важливе. Подивіться, що твориться в державі. Ви ж бачите, що, подивіться ...*(не чути)*... подивіться Звернення Верховного Суду сьогодні до Комітету правової політики. А ми зараз ведемо розмову про те індивідуально чи ні. Ви можете ставити на голосування, звичайно можете ставити, а у нас питання не форма, у нас питання змісту. Тут закладена дуже цікава річ, чи є це суверенітетом? Чи, можливо, це впливає на суверенітет діяльність наших органів, органів державної влади? От і все.

І це повинно бути поставлено, щоб знати... Ви подивіться у нас вже скрізь інтервенція кадрових експертів, скрізь вже і в СБУ, проект. Чи мені вам

нагадати? Пам'ятаєте, коли хотіли ввести радника в Конституційний Суд з правом вирішального голосу, ось до чого ми дійшли. Шановні колеги, ми ж Комітет правової політики.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Василь Іванович.

Народний депутат Бабій, будь ласка, потім Новіков.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

Василь Іванович, я вам зачитую рішення "венеційки", можливо, воно в якійсь мірі дасть відповідь на те питання, яке ви зараз ставите – це пункт 41 і 42.

Щодо 3711 законопроекту, щодо цього законопроекту, який ми сьогодні розглядаємо.

"Венеційська комісія вітає те, що формування складу конкурсної комісії ґрунтується на попередніх висновках Венеційської комісії, особливо щодо участі міжнародних експертів. Зокрема, у висновку присвяченому антикорупційному суду в Україні комісія вказала, що тимчасово міжнародним організаціям та донорам, які надають підтримку через антикорупційні програми в Україні, має бути надана ключова роль в органі, який компетентний у відборі спеціалізованих антикорупційних судів, такий склад сприяє виникненню довіри суспільства та може допомогти подолати будь-які проблеми пов'язані з корпоративізмом. "

І, увага, 42 пункт: "Венеційська комісія повторює, що такі органи мають бути створені виключно в межах перехідного періоду до досягнення запланованих результатів. Постійна система може порушити питання конституційного суверенітету."

НІМЧЕНКО В.І. От і все. Ви чуєте?

БАБІЙ Р.В. Тобто, "венеційка" з цього приводу, я хотів сказати, що "венеційка" висловилося з цього приводу.

НІМЧЕНКО В.І. Що, що висловились? Що надзвичайний стан як буде в державі, то можна це зробити. От що вони сказали. А ми закон приймаємо не на постійні основи?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я зі всією повагою, в нас вже є рішення комітету, тобто рекомендувати 3711, воно вже є. Я просто запропонував, щоб ми, враховуючи висновки "венеційки", їх додали до цього рішення як позицію комітету, який готовий їх врахувати при підготовці до другого читання, ось і все. Тобто, якщо ви підтримуєте, я маю на увазі комітет, ми можемо це проголосувати, якщо буде підтримка, то ... *(Не чути)*... якщо ні, значить залишиться рішення комітету, який рекомендував 3711, ось і все.

Михайло Миколайович Новіков, потім народний депутат Демченко, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Шановні колеги, ми втратили, бачу, багато часу. Відносно першого питання, яке підняв Демченко, зверніть увагу до самого висновку Венеційської комісії, де зазначено чорним по білому: "Листом від 7 серпня 2020 року Голова Верховної Ради, пан Дмитро Разумков, звернувся..." і так далі за текстом, це була ініціатива Голови. Де тут говориться про комітет? Про комітет нічого не говориться. Була ініціатива Голови, хто спонукав Голову звернутися, це інше питання, але якби стало питання, що Венеційська комісія відмовляється здійснювати такий розгляд, і потрібно рішення комітету, це була б інша ситуація. В даному випадку за встановленою доступною процедурою

Венеційська комісія розглянула лист Голови Верховної Ради і надала нам висновок. Це щодо першого питання, я взагалі не бачу що ми тут обговорюємо.

Відносно другого питання, Василь Іванович, яке ви піднімаєте, я вам хочу сказати, ми вже перейшли до розгляду по суті. Тому давайте ми перейдемо до розгляду пропозиції голови комітету і будемо розглядати ту пропозицію, яку він саме надав, прийняти нову редакцію рішення комітету з урахуванням висновку Венеційської комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Михайло Миколайович.

Народний депутат Демченко, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Михайло, ви все правильно кажете, але ви не почули, я зачитував листа, з якого взагалі розпочалося звернення до Венеційської комісії. Лист був на бланку Верховної Ради України Комітет з питань правової політики і підписаний головою комітету Костіним. Якщо є бажання, я можу вам особисто його показати, якщо ви не довіряєте, що це правда. Відповідно до цього листа... Я договорию, я зараз, пане Михайле, я ж вас слухав. Відповідно до цього листа, ініціатива звернення за відповідним висновком Венеційської комісії належала саме голові комітету, і він виступав від імені комітету. У зв'язку з цим просимо вас у множені і підписаний як голова комітету. Більш того, пан Разумков, відповідно до правил він діє відповідним чином, якщо звертається до нього комітет, і даного випадку його ініціатива була саме після звернення комітету, що відповідає листу пана Разумкова. Погоджуюся, якщо комітет сприймає як звернення виключно спікера, ми його знімаємо. Тому я просто хотів підкреслити, що я нічого не інспірував, відповідаю фактам, і я вважаю, що на майбутнє ми маємо виключити відповідні питання, щоб вони не виникали, а голосувати разом

комітетом, оскільки голова комітету діє виключно відповідно до повноважень, які надають йому закон та комітет, а закон надає йому представницьке повноваження відповідно до рішень комітету. Це все, тому я пропоную закрити це питання на тому, що ми визначилися, що запропонував пан Руслан.

Дякую.

Щодо суті, якщо дозволите, якщо не буде більше питань, то я хотів би щодо суті. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, давайте до суті і, якщо можна, десь коротко, тому що ми обговорювали, що колегам там треба, я знаю, що іти далі і вони чекають своїх питань. Будь ласка.

_____. Я вибачаюсь, пане Андрію, а чи не могли би ми по процедурі спочатку проголосувати перегляд рішення комітету, перш ніж переходити до обговорення по суті?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я думаю, що тут, ми вже обговорювали всі законопроекти, то я просто не бачу сенсу ще раз щось обговорювати, тим більше тексти не змінювались. Є пропозиція переглянути і ухвалити нове, і новий висновок одночасно, це нормальна практика для того, щоб... Тому є моя пропозиція, яку я залишаю.

_____. Я зрозумів, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, будь ласка, Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. *(Не чути)*... маємо в цей момент обговорити усі варіанти рішень, які пропонуються іншими депутатами, а не тільки рішення, яке пропонується головою комітету, на мою думку, це було б правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пропонуйте рішення.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, я вважаю, що найправильнішим рішенням в даному випадку, враховуючи все, що ми обговорювали раніше, враховуючи те, що, на жаль, предметом розгляду 3711-1, 3711-2 Венеційської комісії не стали як законопроекти, а розглядався лише 3711. Враховуючи те, що відповідно до висновку Венеційської комісії, напевно, 99 відсотків законопроекту 3711 необхідно правити. Враховуючи те, що ключовим моментом, концептуальним моментом, з яким не погоджувалась Венеційська комісія і не відповідає законопроекту 3711, це один з концептуальних, це існування Верховний Суд України, не відповідає повністю законопроект висновку Венеційської комісії. Я нагадую, Венеційська комісія сказала, що у нас необхідно перейменувати суд, а 3711 передбачає ту саму ліквідацію, яка була до цього, через реорганізацію.

Враховуючи те, що ми не можемо правками вносити зміни до концептуальних елементів законопроекту, міняти їх суть, ми правками можемо змінювати ...*(не чути)*... , я вважаю, це буде перевищення відповідних повноважень щодо внесення правок. Я вважаю, що треба проголосувати все те саме, що ви сказали, але розробити новий законопроект, враховуючи три законопроекти, пропозиції і висновок Венеційської комісії, і надати новий законопроект до голосування в першому читанні до Верховної Ради. Це буде, на мою думку, розумно і відповідати діючому законодавству.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я почув.

Є друга пропозиція, народний депутат Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Я хотів би висловитись щодо другої пропозиції, дозволите, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. Колеги, дивіться, ми з вами попередньо збиралися на робочій зустрічі і обговорювали, я не прихильник також того, що у нас є підстави розробити комітетський законопроект, оскільки маємо альтернативні, проте, колеги, я прошу зважити на обставини, які нам не дозволяють зволікати. Дійсно, да, більш ґрунтовно можна підійти, якийсь час займе, проте ми, наскільки мені відомо, в четвер маємо попередньо в порядку денному цей законопроект, тобто на завтра, і якщо ми будемо розробляти відповідно новий законопроект комітетський, ми відповідно ще застрягнемо на кілька тижнів (на тиждень, на два) в цій законотворчій роботі. Якщо ми приймемо пропозицію пана Андрія, голови комітету, то, можливо, це дещо прискорить, а ми всі розуміємо наскільки критична ситуація з ВККС, з відсутністю ВККС.

Тому, мені здається, хоч дійсно формально більш імпонує позиція пана Демченка, але для мети, яку ми прагнемо досягти, більш ефективна пропозиція пана Андрія Костіна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Так, народний депутат Німченко, народний депутат Демченко знову. Давайте Василь Іванович перший.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хотів би вас повернути до висновків Венеціанської комісії.

По-перше, ви бачили, чули сьогодні що було озвучено представником від БЮТ стосовно висновків Венеціанської комісії, де вона чітко сказала, що турборежимність прийняття законів приводить до їх неконституційності і по суті знуцання над людьми, це вам сказала Венеціанська комісія своїми законодавчими актами, Верховна Рада.

І, по-друге, ви ж бачите, Венеціанська комісія є дві платформи підходу до цього рішення. Якщо ми тимчасово вводимо, доцільність вводимо прийняття цього рішення, то це одне, а якщо на постійній основі вводяться ці норми як реформа судової системи, для діяльності судової системи і їх установ, із формуванням корпусу, це на постійній основі чи тимчасово? Звичайно на постійній. І тому я хотів би, щоб і це питання поставили. І в чому не правий Сергій, який каже, що, подивіться, це не те, що ноу-хау, а це нові обставини, як віддзеркалюють цей законопроект, який ми вже прийняли і висновок цього зробили, там не все в порядку в цьому королівстві, от і все.

Тому я хотів би, щоб ми подивились як на постійно діючий закон, з точки зору того, що Венеціанська комісія сказала, що тут має місце питання суверенітету. Що ще треба для того, щоб визнавати він конституційний чи неконституційний з точки зору узгоджується з Конституцією і особливо статтею 17, де кожна справа – боротися за суверенітет, в тому числі суверенітет права, це є суверенітет, я вже не кажу за політичний і ідеологічний суверенітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Тому я хотів би, щоб ми в цьому напрямку дивились.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів, дякую.

Народний депутат Демченко, будь ласка, коротко, я просто уже кілька разів надавав слово. Потім Новіков і потім переходимо до голосування. Будь ласка, Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, дуже коротко. Я хотів би ще звернути увагу, що законопроект був внесений Президентом як невідкладний в липні місяці цього року, незважаючи на це, він не був проголосований, хоч і був в порядку денному на відповідних засіданнях, на яких міг бути проголосований ще у липні місяці. Незважаючи на це ...*(не чути)*... незважаючи на це, у нас він не був проголосований і у вівторок, яке було перше засідання у нас вчорашнє.

Тому я не знаю на скільки він невідкладний в розумінні тих, хто приймає рішення виносити його на голосування чи ні, але якось воно виглядає трохи, правда, нечесним щонайменше.

Якщо колеги будуть вважати, є рішення відповідне запропоноване, це ж не означає, що його не можна голосувати, якщо інший депутат запропонував інше рішення.

На мою думку, я вважаю, що питання невідкладності, питання терміновості відновлень добору суддів, я вже казав, я глибоко впевнений в цьому, що єдиний варіант це зробити швидко, це зробити, передати відповідні повноваження ВККС на ВРП, яка готова через два місяці розпочати відповідний добір, поновити відповідний добір суддів. І це єдиний шанс, я ще раз повторюю і підкреслюю, для України взагалі рухатися вперед в реформі судочинства. Ми застрягли з вами, колеги, на одній точці реформи судочинства, ми ніяк з вами не визначимося з добороми і так далі, а попереду собі ставимо з мету – ось ми коли все...*(не чути)*... Ну я вважаю, що при нашому житті вже це не відбудеться, якщо це ми не зробимо зараз.

Тому, колеги, я ще раз пропоную все-таки, враховуючи це також, що це питання ми можемо розглянути саме при робочій групі, при розробці нового

законопроекту, я пропоную все-таки другий варіант спробувати проголосувати, не буде відповідних голосів – ну значить буде той варіант, за який проголосується. Тому я свої аргументи сказав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Миколайович, ви хочете щось додати чи можемо переходити до голосування? Михайло Миколайович, включіть мікрофон, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. (*Не чути*)... введення запуску ВККС, тому що питання кадрового голоду у нас є дуже нагальним.

По-друге, при підготовці цього законопроекту були погодження з усіма суб'єктами зацікавленими в прийнятті цього закону і Верховний Суд України, і, ви пам'ятаєте це обговорення, Вища рада правосуддя. Тому в принципі і в нас є висновки щодо цього, в нас є висновок Венеційської комісії, є намір, в чому полягає якраз ініціатива голови комітету, з метою пришвидшення процесу прийняття цього закону і запуску ВККС не входити в процедуру нового закону, як пропонується деякими депутатами, оскільки знову ж, якщо ми тільки відкличемо цей законопроект, ну, відкличе автор законопроекту, і знову почнеться процедура попереднього розгляду, перше читання, ми знову підійдемо до цих дискусій, ці дискусії, вони будуть нас завжди переслідувати, тому відкладати ці дискусії сенсу немає. З точки зору необхідності першочерговості прийняття цього закону, я думаю, що було би краще і доцільно, і корисно вже опрацьований законопроект, з рахуванням висновку Венеційської комісії, допрацювати правками, своїми комітетськими правками при другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Миколайович.

Я ставлю на голосування проект перший висновку, який був запропонований як перша пропозиція, в тій редакції, яка вам розповсюджена.

Перше, переглянути висновок комітету від 15 липня 2020 року, протокол номер 32.

Другий пункт рішення, рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законів України щодо діяльності Верховного Суду та органів суддівського врядування (реєстраційний номер 3711) (від 22 червня 2020 року) (поданий Президентом України як невідкладний), за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Третій пункт, звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного законопроекту, відповідно частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій, поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті проекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Четвертий пункт, запропонувати суб'єкту права законодавчої ініціативи внести пропозиції та поправки для законопроекту номер 3711 з урахуванням позицій Венеційської комісії висловленої у висновку від 9 жовтня 2020 року, номер 999/2020.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету Божика Валерія Івановича.

На жаль, я завтра не можу бути в залі, так же, як я розумію, і співголова підкомітету народний депутат Павліш.

Це перша пропозиція, прошу голосувати.

НІМЧЕНКО В.І. Можна питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, давайте голосувати.
Народний депутат Бабій, будь ласка.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.
Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете включити відео?

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Пузанов. Нема.

Народний депутат Соболев. Сергій Владиславович! Включіть мікрофон,
будь ласка, а то не чутно.

СОБОЛЄВ С.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався, чую.

Народний депутат Совгиря. Нема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук .

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Горохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Шпенюв до нас доєднався. Дмитро!

ШПЕНЮВ Д.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо. 12 – за, 8 – утримались, проти – 0. Таким чином рішення прийнято більшістю голосів від складу комітету.

В такому випадку я просто...

Да, Михайло Миколайович, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Пане голово, вибачте, а скільки членів комітету у нас?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 22, у нас 22 члени комітету. Михайло Миколайович, то що ви хотіли сказати?

НОВІКОВ М.М. Я звертаю увагу на те, що єдина фракція "Слуга народу" має на меті ...*(не чути)*

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я припиняю цю дискусію! Я припиняю, давайте ми переходимо.

В такій ситуації я не ставлю іншу пропозицію на голосування, тому що перша пропозиція виключає другу.

Дякую. Рішення прийнято.

Ми переходимо до наступного питання порядку денного. Це законопроект 2063. Я пропоную надати слово коротко голові підкомітету, а потім автору народному депутату Власенко, а потім, якщо будуть питання. Таблиця була всім роздана. Так що, будь ласка, народний депутат Фріс.

Я так розумію, що немає з'єднання, Ігор Павлович?

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, з'єднання припаршиве, зараз, секунду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну ви запропонували висновок, ви його підтримуєте.

ФРІС І.П. Припаршиве. Я дуже коротко, шановні колеги, якщо мене буде чути, бо я щось не можу тут сьогодні ладу дати з Інтернетом.

8 жовтня 2020 року відбулося засідання підкомітету з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробацій в режимі відеоконференції, на якому було розглянуто пропозиції народного депутата України щодо нашого комітету Сергія Власенка до проекту закону (реєстраційний номер 2063) (від 04.09.2019 року) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доступу захисника до особи, яка має право на захист. Тобто це відбувалося із врахуванням зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Ми таку процедуру у свій час задіювали стосовно законопроекту про усунення законодавчих колізій

до Закону "Про нотаріат", тому зараз пропонуємо скористатися так само вказаною процедурою. І хотів би, щоб детально про ті зауваження Головного юридичного управління, з якими були ознайомлені члени підкомітету, хотів би, щоб до вас звернувся безпосередньо автор Сергій Володимирович Власенко.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович.

Сергій Володимирович, будь ласка, вам слово.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановні колеги.

Я, по-перше, дякую за підтримку. Я просто хочу всім нагадати, що ми цей законопроект уже розглядали і підтримали його в другому читанні, але передали його на розгляд юридичного управління, і вони надали цілу низку, не велику, але цілу низку абсолютно технічних зауважень, з якими ми погодились з усіма, крім двох. Тобто ми не погодились з зауваженням про те, що якщо людина, відбуваючи покарання, потрапляє до закладу охорони здоров'я, що відповідно головний лікар закладу охорони здоров'я теж є відповідальною персоною, яка відповідає і за умови утримання, і в тому числі за ... *(не чути)*.

По-друге, у нас була дискусія на підкомітеті щодо відеофіксації зустрічі ув'язненого або обвинуваченого із захисником і ми знайшли такий компроміс, тому що спочатку була позиція, що взагалі без відеофіксації, юридичне управління наполягало на відеофіксації, то ми прийшли до такої компромісної пропозиції, що якщо буде заява захисника, який проводить зустріч на відеофіксацію, то відеофіксація повинна бути забезпечена.

Все це оформлено відповідними поправками, тому я прошу підтримати цей законопроект ще раз. Хочу нагадати, що ми його вже підтримували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Чи є питання до автора, я думаю, що тут взагалі, тому що він вів ці складні перемовини з юридичним управлінням, і чи є питання, чи можемо ми...

Народний депутат Бабій і народний депутат Маслов.

БАБІЙ Р.В. *(Не чути)*

ВЛАСЕНКО С.В. Абсолютно правильно. І ще раз, і насправді питання по відеофіксації ми врахували, умовно кажучи, на 50 відсотків.

Тобто у нас залишилося одне нерегульоване питання, а одне врегульоване частково.

Але ми дискутували про це на підкомітеті, і принаймні питання з відеофіксації ми знайшли як компроміс саме на підкомітеті. І я вдячний колегам за підтримку і за дискусію з цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Маслов, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, колеги.

Хочу уточнити у автора законопроекту. Скажіть, будь ласка, погодилися з тим, що відеофіксація може здійснюватись за заявою захисника. Чи передбачено, що в цьому випадку обов'язково затримана, засуджена особа, ну, особа, якій надається правова допомога, має знати про те, що захисник подав таку заяву, щоб він так само знав, що є відеофіксація?

ВЛАСЕНКО С.В. Звичайно! Ні, колеги, ми говоримо про відкриту відеофіксацію. Тобто, ми говоримо не про приховану відеофіксацію. Тобто,

людина, звичайно, має знати, що її зустріч із захисником фіксується. Тут немає жодних проблем. З цим немає жодних проблем. Це ж не приховані відеозйомки.

І захисник, якщо він добропорядний, він зобов'язаний за законом про це повідомити особу, яку він представляє. Але дякую за питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо немає інших питань, тоді пропоную, я поставлю на голосування наш висновок комітету.

Розглянувши законопроект, підготовлений до другого читання, а також на підставі частини шостої статі 118 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив: включити в порівняльну таблицю до законопроекту пропозиції, поправки, подані народним депутатом України членом комітету Власенком, підготовлені з урахуванням зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Другий пункт. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доступу захисника до особи, яка має право на захист (реєстраційний номер 2063) (від 4 вересня 2019 р.), поданий народним депутатом України Власенком, прийняти в другому читанні та в цілому в редакції, запропонованій комітетом. Ну, я думаю, що можемо додати "з техніко-юридичним доопрацюванням", якщо це потрібно буде. Це, Ігор Васильович, потім зі стенограми – "з техніко-юридичним доопрацюванням".

І третє. Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України, в мене є пропозиція, щоб ми делегували саме автора законопроекту – Сергія Володимировича Власенка.

Тобто, якщо нема заперечень, прошу проголосувати за такий висновок.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик. *(Шум у залі)* Валерій Іванович?.. *(Шум у залі)*

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо Ігор Павлович Фріс не заперечує, то я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він не заперечує.

Народний депутат Демченко.

ВЛАСЕНКО С.В. Але він голова підкомітету.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За?

ДИРДІН М.Є. За!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, дякую.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. Я – за. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Костін – "за".

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович – за. *(Шум у залі)* Так, дякую.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.
Народний депутат Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Пузанов. Поки що нема.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Совгирі нема.
Народний депутат Стефанчук. Микола Олексійович? Не чую.
Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Народний депутат Фріс.

СТЕФАНЧУК М.О. Я перепрошую, підторможує Інтернет у мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Стефанчук – за, я почув. Фріз – за.

Народний депутат Шпенюв.

ФРІС І.П. Фріс...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро? Дмитро – за.

ШПЕНЮВ Д.Ю. Дмитро Шпенюв...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

Таким чином ми маємо: 20 голосів – за, проти – 0, утримались – 0. Одноголосне рішення. Дякую, рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це у нас попередній розгляд законопроекту № 4048. Це законопроект підготовлений і поданий Кабінетом Міністрів України на виконання деяких рішень Європейського суду з прав людини.

Ми запросили представника авторів законопроекту – у нас сьогодні заступник міністра юстиції пан Іван Ліщина. Є пропозиція надати йому слово для короткої презентації законопроекту і потім передати слово голові підкомітету. І після цього, якщо будуть, там, питання, будь ласка, в свободному режимі. Але це попередній розгляд. Нагадую вам, що ми вирішуємо тільки питання, чи конституційне... питання Конституції.

Пан Іван Ліщина, будь ласка, вам слово.

ЛЩИНА І.Ю. Добрий день! Я думаю, що це має бути коротка презентація. Дивіться, це законопроект 4048, який адресує три проблеми, які встановлені в рішеннях Європейського суду з прав людини.

По-перше – це проблема, про яку вже багато разів казав Сергій Власенко – проблема "Петухова-2", ...*(не чути)*... окремих норм кримінального законодавства стосовно застосування покарань у вигляді довічного позбавлення волі. Звертаю вашу увагу, що це додаткові елементи зміни до КПК, бо основні зміни вносяться до Кримінального кодексу та Кримінально-процесуального кодексу і йдуть окремим законопроектом 4049, який уже був ухвалений правоохоронним комітетом Ради.

Ми адресуємо питання, пов'язані з планом ... *(не чути)*... осіб, які засуджені до довічного позбавлення волі, але їм була замінена частина покарання на строкове позбавлення волі.

Друге – це... другий елемент – це ознайомлення з матеріалами кримінального провадження після набрання рішенням законної сили – це окрема категорія рішень Європейського суду, яка пов'язана з тим, що особи, які засуджені, наразі не мають доступу до матеріалів справи, які знаходяться в судах ...*(не чути)*... засуджена особа. Якщо в них немає грошей на адвоката, то вони не можуть отримати копії матеріалів, і, відповідно, податися до Європейського суду з прав людини.

Тут ми за заявою, за зверненням такої засудженої особи через адміністрацію, вони можуть звертатися до судів за наданням їм електронних копій матеріалів справи.

Ну, і третє – це проведення страйків на підприємствах транспорту та порядку вирішення колективних трудових спорів – це справа "Веніамін Тимошенко проти України", в якій Європейський суд з'ясував, у нас на підприємствах транспорту не можуть взагалі відбуватися страйки, що є очевидним порушенням права на асоціації, передбачені ...*(не чути)*... прав

людини. Ну, ми приводимо законодавство про транспорт у відповідність до законодавства про вирішення колективних трудових спорів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я надаю слово голові підкомітету народному депутату Фрісу Ігорю Павловичу.

ФРІС І.П. Дякую, пане голово!

Шановні колеги, після такого короткого, але дуже детального аналізу вказаного законопроекту і тих суспільних правовідносин, на регуляцію яких він направлений, тільки коротко можу озвучити саму нормативку до цього законопроекту, що Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за дорученням Голови Верховної Ради від 7 вересня 2020 року розглянув на своєму засіданні 4 листопада 2020 року проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини (реєстраційний номер 4048) (від 3 вересня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України. Як вже було озвучено представником Міністерства юстиції і враховано у пояснювальній записці, що законопроект розроблено з метою приведення положень Кримінально-виконавчого кодексу України, Закону України "Про транспорт", Закону України "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі" та Закону ... *(не чути)*

Законопроектом пропонується внести...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, ми вас не чуємо.

ФРІС І.П. ...*(Не чути)* те, що вказаний законопроект здійснюється... виноситься на розгляд Верховної Ради з метою імплементації і врегулювання ... *(не чути)*... приведення наших нормативів до норм Європейського Союзу. ... *(не чути)*... законопроект відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання рішення Європейського суду з прав людини (реєстраційний номер 4048) (від 3 вересня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Дякую, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є, я так розумію, питання.

Народний депутат Демченко, потім Власенко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, пане голово.

Пане Ігорю, в мене питання, пов'язане з тим, щоб з'ясувати, чи є на сьогоднішній висновки інших комітетів, які є обов'язковими при включенні до порядку денного відповідного законопроекту? Я маю на увазі антикорупційний комітет...

ФРІС І.П. Секунда! На сьогоднішній день ми маємо висновок Комітету соціальної політики, який у своєму висновку, він був направлений на голову нашого комітету, який за результатами розгляду на комітеті прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду в першому читанні прийняти даний законопроект за основу. Це підписала голова комітету пані Галина Третякова – це перше.

Друге. Ми маємо висновок Головного науково-експертного управління Верховної Ради України щодо вказаного законопроекту, в якому він... Головне юридичне управління внесли відповідні зауваження щодо кожного з пунктів кожного з нормативно-правових актів, які регулюються і включені у вказаний законопроект, і у своєму конкретному висновку щодо відповідності або невідповідності вказаного законопроекту законодавству України немає, вони пропонують щодо кожного пункту внести відповідні зміни і зауваження.

І ще одне... І все, в принципі, все! Більше ніяких висновків від жодного комітету Верховної Ради не надходило на Комітет правової політики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане голову.

Насправді, питання, які піднімаються у законопроекті, є реально дуже нагальними, і які необхідно розв'язувати. "Петухов-2" – це реально одна з таких ключових справ для України, вона стосується того, що і Комісія Ради Європи запобігання тортурам, і Європейський суд з прав людини автоматично вважає тортурами відсутність в Україні механізму для пожиттєво ув'язнених щодо перегляду вироків на довічне ув'язнення. Тобто сам факт відсутності механізму вже становить порушення статей Європейської конвенції з прав людини, і я щиро радий, що Кабмін принаймні це питання порушив.

В якій формі це зроблено – це інше питання, ми це розглянемо під час підготовки до першого читання, але з точки зору включення до порядку денного я не маю застережень. Я би єдине що – звернув нашу увагу, що у зв'язку із специфікою роботи Верховної Ради у нас дійсно, про це пан Іван Ліщина сказав, у нас дійсно є два законопроекти – 1048 і 1049, які, в принципі, йдуть один з

одним, і їх розірвати не можливо, вони або голосуються в пакеті, або вони не голосуються взагалі, бо вони не мають жодного сенсу. ...*(Не чути)*... один від одного.

На жаль, таку проблему ми маємо у законодавчій роботі, і я би просив і Міністерство юстиції моніторити цю ситуацію, як проходить 4049 – проект Монастирського, і якось синхронізувати цю роботу, щоб ми одночасно виносили ці законопроекти в залі, бо їх існування один без одного не має жодного сенсу. Ну, має сенс, але цей сенс значно-значно менший, ніж голосування до двох законопроектів.

А щодо самого законопроекту, будемо говорити під час підготовки до першого читання, під час підготовки до другого читання. Але якихось антиконституційних, умовно кажучи, застережень, я в законопроекті не бачу. Тому прошу колег підтримати до включення до порядку денного на попередньому розгляді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Хочу вас... Да, хочу всьому комітету повідомити, що ми в постійній комунікації з головою Комітету з питань правоохоронної діяльності, з паном Монастирським, в нас є кілька таких законопроектів, які є пакетними, і ми, в принципі, постійно узгоджуємо з ним цю роботу. Тому дякую за це нагадування, і будемо намагатися, щоб всі пакетні законопроекти виносилися в зал тільки пакетом.

Народний депутат Демченко ще раз хотів. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, колеги!

Я щодо відповіді по висновкам інших комітетів. Я хотів просто звернути увагу, що стаття 93 Закону про Регламент Верховної Ради, пункт 3: "Головний

комітет не пізніше як у 30-денний строк попередньо розглядає законопроект, проект законодавчого акту і ухвалює висновок щодо доцільності включення його до порядку денного.

До висновку головного комітету додаються висновки комітетів, до предметів відання яких належать питання відповідно бюджету, боротьби з корупцією та оцінки відповідності законопроектів міжнародно-правовим зобов'язанням у сфері європейської інтеграції, які мають бути подані до головного комітету у 21-денний строк з дня отримання законопроекту".

Два моменти. Я хотів звернути увагу: все-таки ми, коли приймаємо відповідний висновок як головний комітет, ми не тільки перевіряємо законопроект на конституційність відповідним підкомітетом – да? – а потім комітетом, але й висловлюємо думку щодо доцільності включення відповідного законопроекту до порядку денного.

Ну, і крім того, другий момент, на який хотів звернути увагу все-таки, колеги, я вважаю, що правильним є витребувати у комітетів, які є неголовними з цього питання, а ми як головний комітет, відповідні висновки вчасно, щоб ми виконували вимоги Закону "Про Регламент Верховної Ради України", а не порушували його, як в даному випадку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Я думаю, що тут ні для кого не є новиною, що вже склалася така практика, що ці комітети, які опрацьовують всі практично законопроекти, вони починають це робити після того, як є рішення головного комітету про попередній розгляд. Інакше, те, що я знаю із комунікації з головами комітетів, що інакше в них просто не вистачає ресурсів.

Але ця пропозиція, я розумію, будемо намагатися...

ДЕМЧЕНКО С.О. Це практика порушень законодавства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, Сергій Олексійович, вашу пропозицію. *(Шум у залі)* Я почув. Будемо намагатися витребувати вчасно ці документи, але ми ж розуміємо, що у всіх комітетів є також якась там спроможність працювати, тим більше в такий турбулентний період, пов'язаний з ковідом, що хворіють депутати, хворіють співробітники Апарату.

ДЕМЧЕНКО С.О. Напевно, треба звертатися до комітетів своєчасно, я не...*(не чути)*...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Чи є інші пропозиції? Нема.

Тоді ставлю на голосування пропозицію про затвердження висновку. Комітет Верховної Ради України з питань правової політики щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини № 4048 від 3 вересня 2020 року. Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини (реєстраційний номер 4048) (від 3 вересня 2020 р.), поданий Кабінетом Міністрів України. Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич. Бачу, рука піднята, але не чую.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую.

Народний депутат Костін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Анатолійович не... Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович... не бачу.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А! Василь Іванович... Зараз ми його знову запускаємо в чат.

Народний депутат Павліш. (*Шум у залі*)

Народний депутат Пузанов – нема.

Народний депутат Соболев Сергій...

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Совгиря – нема.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І народний депутат Німченко Василь Іванович. (*Шум у залі*)

17 – за, проти – 0, утрималися – 0. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. ... (*Шум у залі*)

Виключу, тут хтось говорить.

Це перше читання проектів Законів щодо вдосконалення порядку діяльності третейських судів та підвищення відповідальності третейських суддів

з метою відновлення довіри до третейського суду. Там в нас три різних законопроекти: 3045-1 – в нас серед співавторів наш колега народний депутат Вельможний; 3411 – це Кабінет Міністрів України і 3460 – це наш колега народний депутат Дирдін.

Я хочу надати слово голові підкомітету Роману Вячеславовичу Бабію для того, щоб він доповів, тому що він проводив роботу, і наради, і засідання підкомітетів. Тому, будь ласка, Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. Пане Андрію, я пропоную все-таки надати спочатку слово для представлення законопроектів авторам, тим більше, всі вони є, по суті, в принципі, зараз, а потім я підсумую і дам... висловлю рекомендації, які були напрацьовані підкомітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую!

Тоді по черзі. Народний депутат Вельможний щодо законопроекту 3045-1. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Дякую, колеги.

Я дуже коротко хочу зазначити, що частина положень законопроекту реєстраційний номер 3045-1 збігається за змістом з відповідними положеннями проекту реєстраційний номер 3411 – урядовий законопроект.

Головними відмінностями проекту реєстраційний номер 3045-1 від урядового проекту є більш широке коло питань, які в ньому розглядаються. Ну, наприклад, йдеться зокрема про дисциплінарні провадження щодо третейського судді, уточнення вимог до третейського судді та підстав припинення повноважень третейського судді і складу третейського суду.

Крім цього до справ, які не можуть розглядатися у третейських судах, додаються справи, стороною яких є комунальне підприємство, господарське

товариство, у статутному капіталі якого частка держави перевищує 50 відсотків, що становить величину, яка забезпечує державі право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів, а також справи, розгляд яких віднесено законом до юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності. При цьому зберігається заборона на розгляд справ у спорах щодо нерухомого майна, включаючи земельні ділянки, яка скасовується в урядовому проекті.

Ну, і з приводу положень, які містяться тільки в проекті альтернативному, можу донести, що новими це є підстави для відводу чи самовідводу третейського суду, а також наголошую, що є висновок ГНЕУ щодо альтернативного законопроекту, він... в якому зазначено, що ці два законопроекти збігаються, але альтернативний законопроект значно ширше регулює ці норми, які зазначені в цьому законопроекті.

Тому з Романом Бабієм ми спілкувалися з цього приводу. Вважаємо за доцільне, якщо буде підтримано урядовий законопроект, то внести до нього до другого читання ті норми, які запропоновані в нашому альтернативному.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергій.

Я тоді надаю слово представнику Міністерства юстиції. Так, пан Іван Ліщина з нами чи ні? Ви є. Дякую.

Пан Іван, будь ласка, слово вам.

ЛІЩИНА І.Ю. Так, метою прийняття законопроекту 3411 є вдосконалення порядку утворення діяльності третейських судів, розширення повноважень органів третейського самоврядування, підвищення якості третейського розгляду.

Що пропонується в законопроекті. По-перше, пропонується сконцентрувати реєстрацію, процедуру реєстрації третейських судів в

Міністерстві юстиції, наразі це кілька різних органів суб'єктів державної реєстрації це виконують.

По-друге, посилення вимог щодо організацій, які можуть утворювати постійно діючі третейські суди. Зокрема це мають бути неприбуткові організації, які на момент утворення суду вже працюють понад 5 років.

Розширення повноважень Третейської палати України, зокрема, до її повноважень буде віднесено встановлення відповідності засновника утворення її постійно діючого Третейського суду вимогам закону.

Чітке визначення повноважень Всеукраїнського з'їзду третейських суддів, затвердження Кодексу професійної етики третейського судді, приймання рішення про визначення розміру ...*(не чути)*... призначення та порядок сплати організаційних внесків, затвердження порядку встановлення відповідності засновника постійно діючого Третейського суду до вимог закону.

Також законопроект передбачає умови недійсності третейської угоди або третейського застереження, можливість подання позовної заяви ...*(не чути)* ... третейського суду, які будуть встановлені регламентом цього суду, і розширення підвідомчості справ, які можуть розглядати третейські суди. Зокрема проектом закону пропонується передбачити, що третейські суди не розглядатимуть справ ...*(не чути)* ... позивачів, залишається, як є. І діяльність постійно діючих третейських судів, які не звертаються до органів державної реєстрації, у встановлений строк буде припинено в судовому порядку.

Слід зазначити, що прийняття проекту закону дозволить швидко, ефективно та з невеликими фінансовими затратами вирішувати спори за допомогою третейського розгляду, що в свою чергу призведе до зменшення навантаження на суди.

Ось, в мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, пане Іван.

І я надаю слово автору третього законопроекту, нашому колезі Максиму Дирдіну. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Дякую.

Дивіться, колеги, цей законопроект, який був 3460, він був зроблений як альтернативний, але так випало, що зроблений як окремий законопроект.

Пан Ліщина зазначив, які моменти є в урядовому законопроекті. І дійсно, мій законопроект цього не має, і тут є суттєва різниця – це розширення підвідомчості третейського суду пропонується з одночасним посиленням вимог до засновників третейського суду та надання органам третейського самоврядування більших повноважень.

Коли проводилося літом під керівництвом пана Бабія обговорення даних законопроектів, була дискусія між представниками третейських судів і експертами з цього питання, який законопроект взяти за основу комітетом, ...*(не чути)* ... в парламенті. Є як прихильники, так і противники що мого законопроекту, що законопроекту від уряду. Але є така пересторога, що у зв'язку із посиленням вимог до третейських судів, мабуть, більшість судів, вони будуть або ліквідовані, тому що не будуть відповідати вимогам – це перша в мене є така пересторога з цього питання. І другий момент, що, як на мій погляд, пропозиція від уряду, щоб за третейськими судами закріпити право вирішення спорів з нерухомості – тут є теж такий, як на мене, небезпечний момент. От і все.

Яке прийме рішення комітету? Тут і далі будемо працювати. Якщо прийметься підтримка щодо урядового законопроекту – будемо подавати правки до урядового законопроекту.

Все, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максим.

Я надаю слово голові підкомітету. Якщо... Пане Ігор, давайте, голова підкомітету, тому що він працював зі всіма авторами, він виступить.

В нас також є запрошений голова Третейської палати. Я думаю, що, може, і йому надамо слово, а потім вже будемо обговорювати, якщо ви не заперечуєте.

Немає заперечень – да? Пане Роман, будь ласка, вам слово.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голово.

Да, дійсно, в нас є на розгляді три законопроекти, які стосуються вдосконалення правового регулювання діяльності третейських судів. Вони є дійсно, по суті, альтернативними один одному, тому нам треба було визначитися щодо одного з трьох, який підтримати за основу, а решту, відповідно, відхилити.

Було проведено за цей час, поки законопроекти перебувають у нас в роботі, було проведено широке і ґрунтовне обговорення, було влітку, як уже згадував пан Максим, було проведено засідання підкомітету із залученням всім стейкхолдерів, які зацікавлені у прийнятті цих законопроектів.

І дійсно, висловлювалися різні думки. Ну, я вам скажу, що кабмінівський законопроект найбільше критикували асоціації банків, які були також залучені до обговорення. Третейська палата і адвокатська спільнота, вони більш схиляються до підтримки кабмінівського законопроекту. Нотаріальна палата також схиляється до, наскільки я знаю, пан Фріс поправить, якщо є якісь моменти, але я так зрозумів, що вони більше схиляються до урядового законопроекту.

З урахуванням цього підкомітет... Засідання підкомітету було проведено, власне, перед засіданням нинішнього комітету. ГНЕУ дало висновки щодо всіх трьох законопроектів. До всіх трьох вони висловили зауваження, але ці зауваження не є критичними такими, що перешкоджають їх прийняти в першому читанні, і всі ці зауваження, відповідно, можуть бути враховані в

подальшому між першим і другим читанням шляхом внесення відповідних правок.

Власне, опрацювавши ці всі матеріали, в тому числі, і письмові звернення, які надходили від багатьох суб'єктів, пропонується наступне рішення. Да, перш ніж перейти до запропонованого рішення, хотів би єдине зауважити, що пропонує підкомітет комітету також застосувати до законопроекту кабмінівського, який буде рекомендуватися для прийняття за основу, застосувати статтю 116 Регламенту Верховної Ради України в якій частині: кабмінівський законопроект, власне, як і законопроект Кулініча, пропонує внести зміни до Закону "Про третейські суди", який передбачає додаткові підстави для оскарження рішень третейських судів в судах загальної юрисдикції. В той же час ці зміни до ЦПК, відповідних процесуальних кодексів – ЦПК і ГПК – не вносяться. Тому в порядку статті 116 пропонується з метою усунення і недопущення колізій між процесуальними кодексами і Законом "Про третейські суди" також внести зміни в статті відповідні – 454 і 458 ЦПК України і 346, 350 ГПК України. Ці зміни стосуються, власне, підстав для оскарження рішення третейського суду в загальних судах, відповідно, цивільних чи господарських судах.

Також, як зазначив пан Сергій Вельможний, дійсно є в альтернативному законопроекті Кулініча та інших депутатів певні слушні пропозиції, зміни до тих норм, які не пропонує змінювати кабмінівський законопроект, тому в порядку статті 116 є пропозиція внести зміни і до цих норм Закону "Про третейські суди", які є слухними, і, відповідно, можуть бути обговорені в подальшому у вигляді правок перед другим читанням: йде мова про частину першу статті 6, яка регулює підстави, за яких справа не підвідомча третейському суду; йде мова про частину другу статті 18, яка регулює підстави, при яких особа не може бути третейським суддею; йде мова про статтю 21, яка регулює підстави для припинення повноважень третейського судді; йде мова

про статтю 33, де пропонується передбачити можливість третейського судді вживати заходи до примирення учасників третейського розгляду. Всі ці запропоновані зміни також переслідують ту саму мету, що і кабмінівський законопроект. Тому їх пропонується також включити в предмет регулювання і відповідно змінити. Відтак пропонується на розгляд комітету наступний проект рішення.

Перше: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів з метою відновлення довіри до третейського розгляду (реєстраційний номер 3411) (від 29 квітня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу, у зв'язку з чим законопроект номер 3045-1 та законопроект 3460 відхилити.

Пункт 2. Звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного законопроекту відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про необхідність внесення пропозицій, поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

І пункт 3. Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України я пропоную визначити себе як голову профільного підкомітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримую, да. Дякую, пане Роман.

Як ми домовились, надаємо слово пану Тарасу Шепелю. Пане Тарас, ви нас чуєте?

ШЕПЕЛЬ Т.П. Чую ніби, так. Дякую за надану можливість. Третейська палата України підтримує урядовий законопроект, теж має деякі технічні правки, які можна буде додати і опрацювати в подальшому. Стосовно законопроекту, то він є результатом не тільки обговорень останніх місяців, але останні чотири роки велась велика робота. Було зроблено дослідження в рамках проекту Ради Європи, досліджено досвід розвитку третейських судів на території пострадянських держав, Європи і, власне, напрацьована така модель. Тобто в даному випадку що хочу ще зауважити, що було сказано щодо державних підприємств... у нас зараз у законі немає обмежень стосовно державних підприємств, і вони навіть із стовідсотковою власністю держави у нас виступають сторонами в третейських провадженнях уже багато років. Це перше.

Друге: стосовно нерухомості, то в принципі, закон не пропонує її одразу поновити. І скажу, що підставою вилучення нерухомості з предметної підсудності третейських судів... були ті, що свого часу дійсно мали місце зловживання, але вони були викликані можливістю третейських судів зобов'язувати державні органи вчиняти реєстраційні дії, це перше, і не було запобіжників винесення рішення стосовно прав та обов'язків сторін, не залучених до третейського провадження. На сьогодні такої небезпеки вже абсолютно немає, і навіть якщо б ми зараз у цьому вигляді третейським судам надали можливість вирішувати питання по нерухомості, вже таких би зловживань не було.

За виключенням за предметним складом з підвідомчості певних спорів воно не притаманне жодному арбітражу Європи. І приміром, стосовно автомобілю третейські суди можуть розглядати справи, стосовно нерухомого майна – не можуть. Але ми як компромісний варіант у результаті всіх

обговорень погодилися відстрочити цю норму на 3 роки після того, як дійсно буде здійснена перереєстрація третейських судів усіх в країні.

Стосовно Третейської палати, тут теж висловлювався певний ряд зауважень, але скажу, що в нас 515 третейських судів у країні зареєстровано, з них реально працює близько 50. На сьогодні третейський суд ні для кого не являє якоїсь цінності, там немає, умовно кажучи, нічиїх майнових інтересів. І якщо б сьогодні Третейській палаті надати можливість саморегулювати питання подальшого утворення, продовження діяльності третейських судів, то я впевнений, що, скажімо так, доброчесне крило третейських суддів у цьому прийняло б участь, і ми би дійсно за рік отримали зовсім іншу картину з третейськими судами. Бо дійсно велика кількість незареєстрованих третейських судів і сьогодні становить певного роду небезпеку, але не ту, про яку говорять. Зараз активно використовуються третейських суди для того, щоб навпаки обмежити доступ до державного суду, коли великі господарюючі суб'єкти, маючи переважну силу при укладенні договору, "пропишують" третейські застереження на третейські суди, утворені при профільованих організаціях, і в такий спосіб обмежують доступ до державного суду. Це проблема, яка теж підлягає вирішенню, але іншими трошки шляхами.

То я вдячний за позицію підкомітету і сподіваюся, що і позиція комітету теж буде на підтримку розвитку третейського розгляду. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Тарасе. В принципі, всі змогли – автори, да, автори законопроектів, голова підкомітету, Третейська палата. Я надаю слово народним депутатам.

Будь ласка, Ігор Фріс і потім, хто забажає, так. Будь ласка.

ФРІС І.П. Я б хотів спочатку, Андрій Євгенович, все ж таки уточнити для себе, яка на сьогоднішній день, щоб мені от автори, комітет дав відповідь, яка

на сьогоднішній день позиція у вказаному законопроекті, який пропонується і взяти за основу, стосовно оформлення третейськими судами нерухомості? Тобто прийняття рішень щодо переходу прав власності на нерухоме майно і на земельні ділянки. Яка зараз у тексті законопроекту існує норма?

_____. Дивіться, пане Ігор. Дозвольте, да, пан Андрій?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да-да, будь ласка, да.

_____. Да, пропонується дійсно повернути третейським судам повноваження по вирішенню спорів з нерухомістю з відстрочкою вступу в дію цього повноваження на певний період. Я дозволю собі висловити там, у мене теж є певні застереження, вона дійсно є дискусійною, але, колеги, ми зможемо продискутувати, і цю норму відповідно вилучили із законопроекту без шкоди для загальної концепції чи підтримати – це вже як комітет вирішить, але в режимі розгляду правок між першим і другим законопроектом. Я не думаю, що це має стати як би перешкодою для прийняття законопроекту у першому читанні. У мене теж, пане Ігор, є багато питань до цієї норми.

ФРІС І.П. Пане ..... на жаль, на жаль, ніхто з колег, крім мене, не стикався, в руках не тримав біржового договору, який являвся документом, який в 2007-2008 роках був документом, який встановлював право власності на нерухомість.

_____. Я тримав.

_____. Я теж тримав пізніше.

ФРІС І.П. Тримав, прекрасно. Значить, вказані правочини викликали неабиякий сумнів щодо їх правомочності і до правомірності оформлення, щодо визначення дієздатності, правоздатності відповідних сторін. І якщо це відбувалося в той чи інший спосіб не так, як хотіли, вони йшли в третейські суди. І в третейських судах в кінцевому ми отримували рішення про визнання вказаного правочину, вказаного біржового договору, або коли юридичні особи мали намір обійти, на той момент досить великі ставки були державного мита у розмірі 5 відсотків, мені здається, за оформлення. І сторони в другий спосіб йшли і таким чином легалізовували перехід права власності від одної юридичної особи до іншої юридичної особи без сплати відповідних платежів державного мита і податків за переоформлення нерухомості і переходу права власності.

Тому, колеги, на моє глибоке переконання, це буде суттєвою перешкодою – наявність вказаної норми для того, щоб я прийняв для себе рішення у той чи інший спосіб підтримати вказаний законопроект. Я не готовий другий раз, вибачте, наступати на ті самі граблі, на яких я стояв у 2008 році. Це два моменти. Перший момент – це момент, пов'язаний з можливістю ухилення від сплати податку при відчуженні об'єкта нерухомого майна шляхом оформлення через третейські суди. Тому що зараз така практика відбувається і через суди загальної юрисдикції, але це набагато складніше. І другий момент, що при відчуженні нерухомого майна через третейські суди не перевіряється правоздатність, дієздатність і так далі, тому подібне.

Для мене це є принциповою позицією, тому вибачте, я не буду підтримувати вказаний законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ігор. Я також дуже так стримано відношусь до питання, яке стосується нерухомості і передачі цих питань, так сказати, під відомчість третейським судам. І зараз те, що ми чуємо, пропонується просто

відстрочити на 3 роки, але ми як законодавець, в принципі, ми можемо це, і правильно пан Роман сказав, просто прибрати цю норму. Якщо за 3 роки ми зрозуміємо, що ця норма є потрібною, ми можемо її просто додати, а зараз не створювати цієї перестороги, але це можливо зробити між першим та другим читанням. Я тут з цим погоджуюсь повністю і наш, я думаю, що комітет, у принципі, не дозволить якихось таких виникнення ризиків, які вже існували в історії українського правозастосування.

Народний депутат Маслов, потім народний депутат Демченко. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Одне коротке питання. Чи враховано застереження про неможливість стягнення з боржниками по кредитах банків і все? Чутно мене було?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да...

_____. Так, чутно. Я, по-моєму, дивіться, пане Тарас, можете відповісти на питання, щоб я довго не шукав? По-моєму, воно врегульоване, але...

ШЕПЕЛЬ Т.П. Зберігається вилучення з підвідомчості спорів щодо захисту прав споживачів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є відповідь.

Народний депутат Демченко і потім, я так розумію, що народний депутат Фріс ще хотів щось додати. Народний депутат Демченко, а потім народний депутат Фріс.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я хотів інше сказати, але відповідь зараз представника третейської спільноти судової, да. Наскільки я пам'ятаю, останні позиції Верховного Суду взагалі виключили, що це права споживача якось торкається щодо кредитів, наскільки я пам'ятаю останню позицію Верховного Суду. Тому виключення позиції щодо розгляду спорів щодо прав споживачів не виключає автоматично відповідно до позиції Верховного Суду, да, питання стягнення за кредитами на майно. Це так, ремарка щодо розуміння діючого законодавства і судової практики.

І другий момент, що я саме хотів сказати, колеги. Дивіться, ми маємо, на мою думку, розуміти, що третейські суди на сьогоднішній день, вони більш мертві, ніж живі, і вони живуть двома напрямками, як практика показала, да. Коли звертаються до третейських судів, до їх послуг, скажемо так? Перший варіант: це коли третейський суд захищає одну сторону, одну зі сторін і є вигідний з точки зору контрольованості, з точки зору розміщення, з точки зору швидкості розгляду питань саме їх. Це, наприклад, там третейські суди при банківській асоціації, да. Зрозуміло, всі банки пропонують відповідно третейські суди своїм контрагентам, щоб відповідні спори там розглядалися.

І другий момент, це дійсно про те, що сказав пан Фріс, питання спорів, пов'язаних з нерухомістю, насамперед найвдалішим найцікавішим було – це визнання прав власності на нерухомість. Але це перший момент, да, ми маємо зрозуміти, які питання мають розглядати третейські суди. Я вважаю, що вони можуть розглядати ті питання, щоб вони були цікавими суспільству, вони були затребовані, щоб у них був якийсь сенс.

Другий момент, на який би я звернув увагу, що необхідно для третейських судів, це питання, пов'язане з тим, наприклад, щодо нерухомості, да. Чому зверталися до третейських судів? Тому що ми саме з вами – не ми з вами, да, а попередні законотворці утворили таку систему, що було дуже важко по безлічі спорів щодо нерухомості, яка отримана, наприклад, у радянські часи, да,

вказати своє право власності, дуже багато потребувалося дій, перепон було. Тобто ситуація, процедура сама, щоб здійснити, отримати результат, була дуже важка. І третейський суд у даному випадку закрит цю нішу, оскільки він запропонував спрощену процедуру. Тобто на мою думку, третейські суди чому ще потрібні? Вони мають спрощувати процедури відповідні, не порушуючи при цьому надзакон.

Третій момент, це на що я хотів звернути увагу, що третейські суди, як і всі інші суб'єкти відповідних процесів, вони мають діяти в межах закону. І вказувати про те, що, наприклад, неможливо на розгляд третейського суду виносити якісь питання лише внаслідок того, що третейські суди – негідники, вони виносили рішення в порушення законодавства, це такий же аргумент, які і щодо інших суб'єктів, які можуть виносити відповідні рішення, да. Не думаю, що це правильний шлях через обмеження компетенцій третейських судів вирішувати питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, ви вимкнули мікрофон, ми вас не чуємо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Перепрошую, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повторіть, будь ласка, те, що ви говорили.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто ще раз, я вважаю неправильним вирішувати компетенцію третейських судів шляхом звуження цієї компетенції. Оскільки таким чином ми маємо вирішувати тоді, і в судах звужувати компетенцію, в судах також є недобросовісні інколи випадки щодо винесення тих чи інших рішень. Я б все-таки ухил робив на процедуру саму розгляду відповідних справ, на якісь межі необхідних питань, які необхідно вирішити обов'язково в

третейському суді при розгляді відповідних якихось дуже питань, де є ризик високий – ризикових питань.

Да, я бачу, пане Денисе, да, бачу. Я думаю, я сказав по суті. Тому я пропоную навпаки підходити до стратегії щодо третейських судів – це розширення їх повноважень, але розширення повноважень, максимально звужуючи можливості порушувати закони, використовуючи відповідні повноваження. Я іншого варіанту не бачу. Я не думаю, що, враховуючи проблему на сьогоднішній день з кількістю суддів у судах, у тому числі буде справедливим обмежувати можливість наших громадян вирішувати спори у відповідних третейських судах, тим паче, що це їх право і вони самі вирішують, вирішувати цей спір в третейському суді чи ні, це їх право. Тому я вважаю, що шлях обмежень, він в нікуди, ми не рухаємося вперед, а на жаль, третейські суди чим більше будуть обмежені, тим менше в них буде взагалі сенс і необхідність існування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович, почули.

Народний депутата Фріс, Ігор Павлович, ви щось хотіли додати. Потім – Маслов.

ФРІС І.П. Да. Шановні колеги, дивіться, якщо ми пригадаємо з вами загальну норму цивільного права, коли договір підлягає обов'язковому нотаріальному посвідченню, то договір відчуження нерухомого майна тоді підлягає обов'язковому нотаріальному посвідченню. І якщо хоч одна зі сторін ухиляється від нотаріального посвідчення правочину або договору, такий правочин може бути визнаний судом дійсним. І це так само зараз ви пропонуєте здійснити з певною відстрочкою для третейських судів.

Давайте не забувати, що з 1 липня 2021 року, якщо дійсно не буде жодного рішення Конституційного Суду, ми відкриваємо вільний ринок землі. І вказана земля так само стає об'єктом цивільних прав, і вона може так само бути предметом відчуження і предметом спору або, скажемо так, не сфабрикованого, а створеного спору, відповідно якого буде мати право здійснювати перехід права власності, за яким буде здійснювати мати можливість третейський суд. Тому треба абсолютно відповідально віднестися до цього і визнати те, що третейські суди не мають права оформляти нерухоме майно і земельні ділянки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ігор. Я думаю, що ця дискусія буде...

....коротку репліку. Пан Ігор все правильно каже, я його підтримую. Але я звертаю увагу на те, що діючий закон на сьогоднішній день і позиція Верховного суду визнавати дійсними договори, які нотаріально не засвідчені, це більш ніж обмежено на сьогоднішній день. У третейського суду такої можливості не буде, якщо вони будуть відповідати, діяти відповідно до закону.

Тому, якщо ми бачимо можливість, що вони можуть порушити цю норму внаслідок якоїсь шпаринки в законодавстві, оцю шпаринку ми маємо закрити – усунути можливість таку. І повністю з вами погоджуюся, що чим більше нотаріально посвідчених документів, тим напевне впевненіше буде отримання відповідного титулу даного права власності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Колеги, я думаю, що питання, яке ми зараз обговорюємо, воно буде дуже таким чутливим під час підготовки до другого читання, якщо зала підтримує в першому читанні один із законопроектів. Тому

що дійсно думки різні і ризики є, ми ці ризики зараз обговорюємо. Але нам, я думаю, що краще визначитися все ж таки з тим, який ми законопроект зараз підтримуємо, тому що, в принципі, пропозиція, яку озвучив голова підкомітету, після дуже ретельної роботи і співпраці з авторами різних законопроектів, я думаю, що вона дозволяє дійти думки, що і під час підготовки до другого читання все це буде відбуватися в такому інклюзивному діалозі як з авторами законопроектів, з нами – народними депутатами і з представниками юридичної спільноти. Тому я тут, в принципі, якихось пересторог я не бачу для того, щоб ми як комітет прийняли найкращий закон саме для цієї моделі в цей період розвитку української правової системи.

Я надаю слово народному депутату Маслову, після цього пропоную переходити до голосування.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, все, дякую, знімаються слова. Просто Сергій Демченко вже все сказав, він молодець, про судову практику і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Тоді, якщо нема інших пропозицій, я тоді ставлю на голосування запропонований висновок, який підготував підкомітет. А саме: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку утворення та діяльності третейських судів з метою відновлення довіри до третейського розгляду (реєстраційний номер 3411) (від 29 квітня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу, у зв'язку з чим законопроект 3045-1 і законопроект 3460 відхилити.

Пункт 2. Звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного законопроекту відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про необхідність внесення пропозицій, поправок щодо виправлень, уточнень,

усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Третє. Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету Бабія Романа Вячеславовича.

Прошу голосувати за цей висновок. Зараз я знайду свою... давайте нову візьму.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик. Так, зараз ми шукаємо, поки нема.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний. Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Власенко. Не бачу.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Дирдін. Максим, не чую. А ви можете, Максим, включіть мікрофон, будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Я перепрошую. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іван, да. За, бачу.

Народний депутат Князевич.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич. Я не бачу. Нема.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров. Олег Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За, дякую.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За, є.

Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович – за, дякую.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, дякую.

Народний депутат Павліш. Не бачу.

Народний депутат Пузанов. Нема.

Народний депутат Соболев. Не бачу.

Народний депутат Совгиря. Нема.

Народний депутат Стефанчук. Микола Олексійович.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не бачу.

Народний депутат Фріс. Ігор Павлович.

ФРІС І.П. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти, так.

Народний депутат Шпенюк. Так, не бачу зараз.

Рахуємо. 13 голосували. Тобто у нас кворум є. Рахуємо: 10 – за, 1 – проти і 2 – утримались. Тобто рішення прийнято. Дякую.

_____. Підкажіть номер законопроекту цього ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер законопроекту 3411, який ми підтримуємо.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, переходимо до наступного питання порядку денного. Це пропозиції комітету до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік. Я підготував відповідні пропозиції, надав шановним народним депутатам. Якщо є якісь пропозиції додати або щось прибрати, якщо ви вважаєте за потрібне, та я думаю, що краще додати щось до того, що я запропонував, шановні колеги.

_____. Я не бачив відповідні пропозиції, я не можу коментувати просто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Ігор Васильович Колісник, будь ласка, ви ж надсилали всім народним депутатам. Ігор Васильович, ви з нами?

_____. Ми не отримували просто їх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не отримували. Тоді, колеги, давайте, якщо ви не отримували...

_____. Відкладемо, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...це некоректно давайте відкладемо на наступний тиждень. Наступний тиждень комітетський, ми будемо проводити засідання комітету. Ігор Васильович, я вас прошу надіслати всім народним депутатам офіційно через СЕДО пропозиції до Плану законопроектної роботи, а всім головам підкомітетів також зібрати ці пропозиції від членів підкомітетів. І в робочому порядку давайте доопрацюємо це для того, щоб на комітеті, в принципі, не витратити час на обговорення.

Тоді переносимо пункт 5 на наступне засідання і переходимо до пункту "Різне". У нас є питання, яке запропоновано, да, головою нашої робочої групи з питань цифровізації правосуддя та суміжних правових інститутів нашим колегою Романом Вячеславовичем Бабієм.

Будь ласка, Романом Вячеславович, вам слово.

БАБІЙ Р.В. Дякую, пане голово. Я пропоную, хотів би поставити на голосування, скажемо так, технічне більш питання щодо змін до складу робочої групи, персональних змін. У зв'язку з тим, що деякі особи, які працювали...але там... робочої групи ...*(не чути)* ... планується на їх заміну від відповідних органів включити інших осіб і також долучити до роботи робочої групи представників адвокатської спільноти. На цьому етапі це є слухним. Тому от, власне, проект рішення є в матеріалах електронного комітету.

Я коротко. Пропонується виключити: пана Пушкаря Сергія Івановича, він звільнений з відповідної посади у ВРП, Крейніна Дмитра Олександровича – звільнений з посади відповідної в Кабміні, Тертичного Олега Сергійовича і

Олійника Тараса Івановича – також звільнені зі своїх посад у Державному підприємстві “Інформаційні судові системи”. І включити відповідних осіб: Чорнуцького – від ДСА, Орлова – заступника, Мін’юст, з питань цифровізації, Уляну Стефанюк – директора Директорату Мін’юсту, Віталія Живаєва – заступника директора ДП “Центр судових сервісів”, Калугу – в.о. генерального директора ДП “Інформаційні судові системи”, Савчука Андрія – заступника голови Комітету з процесуального права Асоціації правників України. Також від Асоціації правників України – Лопушанську Ольгу і від Ради адвокатів України – Гвоздія Валентина і Красника Вадима.

Така пропозиція. Прошу членів комітету підтримати це рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Роман. Якщо нема інших пропозицій, пропоную поставити на голосування цю пропозицію, це рішення.

Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик. Не бачу.

Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Власенко. Нема.

Народний депутат Демченко.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Калаур.

Народний депутат Князевич. Нема.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Маслов.

МАСЛОВ Д.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, дякую.

Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Павліш. Нема.

Пузанов – нема.

Соболев. Не бачу.

Совгиря – також не бачу.

Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Торохтій. Не бачу.

Народний депутат Фріс. Ігор Павлович. Якщо можете, звук включіть, будь ласка. Звук. Ігор Павлович, звук включіть.

ФРІС І.П. Перепрошую, Андрій Євгенович. За, за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, да.

Так, Шпенова нема.

Ще раз, Демченко. Тому що він десь є, але не голосує.

І Калаур. Нема.

Так, рахуємо. 11.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко – за. 12. От зараз рішення прийнято одногосно: 12 – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято. У нас зараз тільки 12.

Якщо є щось у пункті “Різне”, тому що ми просто втрачаємо вже кворум, у нас тільки 12 депутатів. Якщо ні, то тоді, да, пропоную зустрітися наступного тижня. Ми можемо зараз з вами попередньо узгодити якусь дату проведення комітету наступного тижня, комітетські...

НІМЧЕНКО В.І. ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, ми не про це. Ми розуміємо, що у вас тут щось відбувається. Ми б вам допомогли, але не бачимо, що відбувається.

НІМЧЕНКО В.І. Якщо ви мене чуєте, я живий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вас чуємо, так. *(Шум у залі)* Живий і в доброму гуморі.

Шановні колеги, тоді давайте визначимося. Якщо наступної середи провести комітет, в середу.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене є питання в “Різному”, в мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, Сергій Олексійович.

ДЕМЧЕНКО С.О. Друзі, для того, щоб ми краще працювали, на мою думку, ми маємо все-таки виконувати правила Закону про Регламент і намагатися не розглядати питання, поки не буде відповідного пакету документів. І пропоную слідуєчий раз відповідним керівникам підкомітетів,

керівнику комітету пану Костіну не виносити питання на розгляд комітету, якщо вони не є вкрай терміновими і не обгрунтовані якимись процесами, які відбуваються у державі, до того моменту поки ми не виконаємо вимогу закону як головний комітет не отримає відповідні висновки і не зможемо з нашим основним висновком, направити їх разом до Верховної Ради. Це перша пропозиція.

Друга пропозиція. Колеги, я думаю, що настав час на фоні всього, що відбувається з питаннями Конституції, на жаль, да, все-таки нашому комітету розпочати працювати в напрямку визначення неконституційності кожного з законопроектів, які у нас заходять до Верховної Ради.

У нас є відповідний підкомітет і я вважаю, що ми мало працюємо з цими питаннями, і в цьому є наша якась провина тієї ситуації, яка, на жаль, на сьогоднішній день у країні з питаннями конституційності. Тому такі дві пропозиції.

Я прошу голову комітету звернути на це увагу. Це є вимоги закону, це вимоги не мої особисті пана Демченка, це вимоги, напевно, вже і суспільства, що наш комітет має працювати в повному обсязі, не зважаючи на те, чи є якісь політичні доцільні мотиви, чи вони відсутні. Ми маємо керуватися нормами закону, ми маємо керуватися тою відповідальністю, яку на нас накладають відповідні норми законодавства, на наш комітет і на кожного члена цього комітету особисто.

Тому я дякую за те, що вислухали "в різному" мої пропозиції. І сподіваюсь, що знайду підтримку в колег, і ми надалі піднімемо високо той прапор, який на сьогоднішній день, нашого комітету, на жаль, приспущений, м'яко кажучи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олексійович.

Я не вважаю, що у нас прапор приспущений. Я думаю, що вже вибори закінчилися місцеві і багато наших народних депутатів членів комітету вони були задіяні. Зараз я це можу підтвердити і всім головам підкомітетів, це в їхньому повністю праві брати до роботи будь-який законопроекти, де наш комітет не визначений як головний, і ми як комітет підтримуємо всю цю роботу. Якщо підкомітети готові це на себе взяти, я тільки буду це підтримувати, для того, щоб ми як комітет висловлювалися не тільки щодо конституційності тих чи інших законопроектів, а є законопроекти, які на нас також розписані Головою Верховної Ради там, де вони, наприклад, стосуються питань цивільного, господарського права чи відповідних процесів. Тобто, якщо голови підкомітетів готові цим займатися я це повністю буду підтримувати.

І, шановні колеги, якщо немає інших... Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Івановичу, бачу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, "в різному" я, вибачаюсь, "у різному", що я хотів би сказати. Шановні колеги, я хотів би "у різному", давайте ми дамо правову оцінку зверненню 226 народних депутатів. Вони в законний неконституційний спосіб - як спроба вплинути на Конституційний Суд України. Якщо хочете це як спроба, вірніше не спроба, а за попередньою домовленістю, давайте називати його "зговором", було втручання злочинне в діяльність судової інстанції. Оскільки це протирічить статті 149, це протирічить статті 151 зі значком 2. І такі дії, повірте, я трошки займався конституційною юрисдикцією, такого ганебного явища, яке б мало місце, у нас з зали пленарного засідання законодавчого органу мало місце скоєння по суті, злочину стосовно судової системи в цілому.

І я хотів би, щоб ми, Комітет правової політики дав цьому оцінку.

І ще до цього хочу сказати, ознайомтесь, будь ласка, з заявою відкритою судді Конституційного Суду Саса. Я для членів комітету кажу. І проект рішення, який не дають винести і завтра призначено це до розгляду, і ми подивимося, що судова влада потребує захисту. І ми, як Комітет правової політики, це зобов'язані зробити своїм рішенням, своєю постановою нашого комітету правової політики: дати правову оцінку. І я не кажу, ставити питання внесення його внесення в реєстр, це ми не повинні, ми повинні дати правову оцінку. Що це є з точки зору права - це пряме втручання в діяльність і пряма спроба вплинути на суд і на особистість, до речі, з вимогою звільнити. Це що? Це погроза чи це принужденіє?

І тому я хотів би, шановні колеги, це займе 5 хвилин, дати хоча б, обговорити "в різному", як ви до цього відноситеся, тому що ви будете свідками, завтра будуть розвиватися події, а може навіть в ночі сьогодні, що мало місце з однією партією, де із ким зустрічались представники "семерки" так званої.

І я хотів би, ми стоїмо на вершині цієї піраміди правової політики і оцінки правових явищ чи правонігілістичних явищ, оце ви повинні зробити.

Спасибі вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Прошу обговорити "в різному" .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо хтось хоче обговорити, я не думаю, що позиція, яка висловлена народними депутатами публічно щодо їхнього бажання призвати когось до звільнення, що вона є втручанням у діяльність. Це є позиція політична, яку народні депутати мають право висловлювати. Це моя позиція.

НІМЧЕНКО В.І. Пане голово, ви про що зараз сказали?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Не чуємо.

_____ . Є- є, вже тут. Система сьогодні зависає постійно.

_____ . У мене також.

_____ . Я якраз хотів, ...*(не чути)* ... раніше вона встигла якраз висловлення політичного ...*(не чути)* ... чи він є членом комітету правової політики, чи є він член іншого комітету якраз підлягало тому, щоб він або підтримав, або не підтримав вказану заяву. І якраз волевиявлення такого народного депутата і пов'язано з підтримкою або не підтримкою. І відповідальність і політичну, і правову, якщо вона не дай Боже...*(не чути)*... у майбутньому колись, да, або вказана заява, можливо, десь буде застосована в якійсь площині якимось іншим юрисдикційним органом українським чи європейським. Це якраз саме політична або правова відповідальність тої особи, виражена якраз у підтримці або не підтримці цього рішення. Мені здається, що от так воно відбулося і вже обговорювати це немає ніякого змісту.

Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Дякую, пане ...*(не чути)* ... я не просив обговорювати, я просив правову оцінку.

Шановні колеги, з точки зору права, що це пакт, заява чи просто "а поговорим", що це було?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це була заява...

НІМЧЕНКО В.І. Що це таке? Давайте порадимося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Дирдін, будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Я хотів сказати з цього приводу, думав промовчати, але я погоджуюся з паном Фрісом щодо його позиції. Давайте почнемо з того, що парламент – це орган політичний і кожний депутат має право політично висловитися в підтримку або не підтримку рішення Конституційного Суду України. Зокрема, якщо ми згадаємо, коли говорили про кандидатів щодо вакансії судді Конституційного Суду України і коли минулого року Конституційний Суд прийняв рішення про те, що жодне рішення Конституційного Суду не може бути оскаржено до суду навіть крім тих, які занесені до Конституції України. Тобто жодне, і що призвело до того, що пан Шевчук, провадження щодо його звільнення було закрите судом. І сьогодні рішення Конституційного Суду України, що під цим підписалося більше ніж 226 народних депутатів з цього приводу, вони висловили свою політичну позицію. Але пан Німченко кожний раз звертається про те, що скоється якийсь злочин, і злочин народними депутатами, і в тому числі і членами Комітету з питань правової політики.

Тому я вважаю, що це рішення політичне і жодного втручання в діяльність суддів Конституційного Суду України не було. А підтримувати або не підтримувати це вже рішення кожного депутата.

І я би просив нашого колегу пана Німченка, не потрібно вживати таких речень, що злочин і злочин, постійно вживає оце слово "злочин". І, як на мій погляд, що не потрібно під час висловлення своєї позиції нав'язувати позицію щодо своїх політичних опонентів і підводити під те, що хтось щось вчиняє протизаконне. Будь ласка, цього не будемо давайте вживати. І, якщо вже

розмежовувати склад злочину, то потрібно мати чотири елементи складу злочину. Тут цього немає.

І, будь ласка, давайте дотримуватися етики і політичної культури щодо своїх висловлювань щодо обвинувачень інших у вчиненні протиправних дій щодо, зокрема, злочину.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Максим.

Я просто зараз ще рахую, тому, як я вже сказав.

НІМЧЕНКО В.І. Там моя фамілія звучала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я зараз надам вам слово.

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би відповісти, колеги. Спасибі. Я дочекаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, у нас залишилось 10 народних депутатів на засіданні комітету, тому вже немає кворуму, на жаль.

Василь Іванович, будь ласка, вам слово. Але рішення ми уже не можемо приймати.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, я так само зараз маю вже йти, я лише дослухаю з повагою Василя Івановича, і так само вимушений вже піти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денис.

Василь Іванович, вам слово і після цього будемо закривати комітет.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, там колега казав стосовно етики, поведінки призиває до моралі, що я сказав відносно ...*(не чути)* ... так, як я це бачу. І я просив переглянути питання, щоб ми як колеги, як юристи для мене це дуже важливо було почути всіх, тим більше, я знаю і рівень фаху моїх колег.

Я хотів почути, що це з точки зору права, що це за явище. І я почув, що це політичні дії. Політичні дії це я почув від одного. Я хотів би, щоб теоретично воно десь було якесь підґрунття з цього приводу, коли я кажу, що це я маю вплив. І коли я кажу, то подивіться, є спеціальний кримінальний розділ "злочини серед правосуддя", і ніхто ще не вивів з системи судів Конституційний Суд і любий вплив...*(не чути)* ... і на суддів ...*(не чути)* ... конкретно не допускається. Це кажеється у кримінальному, в статті, у диспозиції. Оце я спитав, як дивляться на це.

І десь призивати мене до якоїсь етики, шановні колеги, в чому порушена моя етика, я що не маю права сказати, що тут має місце ...*(не чути)* ... завтра ви послухаете. Почитайте рішення. Проект рішення почитайте, який проект, який не дають винести Конституційному Суду, чи є там вплив чи немає. А це йде питання про інтереси всіх громадян України. І, якщо це дійсно, то там іде питання взагалі про національну безпеку, от про що йде мова. Оце все, що я запитав і хотів, щоб ми обговорили як фахівці, як юристи і навели мені доводи, там я не пам'ятаю, хто там із колег сказав, що ні, - це просто політична заява.

Що таке політична заява? Подивіться, що таке політична заява. Це було заявлено у перерві з трибуни пленарного засідання Верховної Ради України. Яка політична заява стосовно того, щоб звільнилися судді. Це що політична заява?

Шановні колеги, ми ж комітет правової політики, давайте не ховати у пісок, що там кажуть голови, тим більше, якщо це в голові ще щось є. Оце все, що я хотів сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не треба мене у пісок ховати, я перепрошую.

Шановні колеги, давайте так.

(Шум у залі)

Шановні колеги ...*(не чути)* ... пане Максиме.

_____ . Я просто два слова. Я дуже поважаю пана Німченка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так для стенограми: я закриваю засідання комітету. Я на цьому вимикаю відеозапис.